

Statenmededeling +

Onderwerp

Uitvoeringsagenda Wonen en Werken 2024-2027

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5996027

Programma

Wonen, Werken en
Leefomgeving

Aan Provinciale Staten van Noord-Brabant,

Kennisnemen van

De Uitvoeringsagenda Wonen en Werken 2024-2027 en ons voornemen om, na behandeling van de Statenmededeling+ in de Agendavergadering van Provinciale Staten, uitvoering te geven aan bijgaande begrotingswijziging en deze administratief te verwerken bij het eerstvolgende S&V moment.

Aanleiding

Het Brabantse Bestuursakkoord 2023–2027 legt de nadruk op uitvoering. Een eerste stap naar de uitvoering is gezet met de vaststelling van de Perspectiefnota 2025 op 5 april 2024 door uw Staten. De concretisering van wat we gaan realiseren en doen wordt opgenomen in de diverse Uitvoeringsagenda's. Voor u ligt de 'Uitvoeringsagenda Wonen en Werken', behorende bij het op 24 mei jl. door u vastgestelde beleidskader Wonen en Werken.

De concept Uitvoeringsagenda Wonen en Werken is besproken in de werkgroep indicatoren op 6 september en in een oordeelsvormende themabijeenkomst op 20 september. Dit heeft niet tot inhoudelijke aanpassingen geleid.

Bevoegdheid

Het vaststellen van een Uitvoeringsagenda is de bevoegdheid van Gedeputeerde Staten.

Het vaststellen van de bijbehorende begrotingswijziging is een bevoegdheid van Provinciale Staten. Wij bieden u hierbij de begrotingswijziging aan. Met uw instemming wordt deze bij het eerstvolgende S&V moment verwerkt.

Rollen en belangen

In de uitvoeringsagenda zijn acties en maatregelen beschreven die wij uitvoeren om de doelen uit het beleidskader te realiseren. De rollen en belangen lopen per

actie/maatregel uiteen en variëren van toezichthouder, subsidieverlener tot financierder of mede-ontwikkelaar.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5996027

Achtergrondinformatie

Het [beleidskader Wonen en Werken](#) is recent op 24 mei jl. door uw Staten vastgesteld. De Uitvoeringsagenda bevat geen nieuw (of aanvullend) beleid ten opzichte van dit beleidskader. In de Uitvoeringsagenda zijn de concrete werkzaamheden/acties opgenomen, gekoppeld aan de drie actielijnen uit het beleidskader:

- Actielijn 1 Integraal werken aan toekomstbestendige stedelijke netwerken;
- Actielijn 2 Bouwen en wonen in sterke steden en vitale dorpen;
- Actielijn 3 Versnellen van de verduurzaming van bedrijventerreinen en een passend en toekomstbestendig aanbod van werklocaties.

Met deze uitvoeringsagenda wordt tevens invulling gegeven aan moties M34, M35, M40, M81, M87, M89a, M90 van uw Staten en enkele toezeggingen. In bijlage 2 is opgenomen op welke wijze wij invulling geven aan deze moties en toezeggingen.

Kernboodschap

1. Wij geven uitvoering aan actielijn 1 Integraal werken aan toekomstbestendige stedelijke netwerken door:
 - 1.1. NOVEX Stedelijk Brabant waarin de provincie samenwerkt met Rijk, stedelijke regio's en waterschappen: Vanuit het Ontwikkelperspectief Stedelijk Brabant worden richtinggevende uitvoeringsafspraken gemaakt voor het werken aan toekomstbestendige steden en dorpen in Brabant. De afspraken hebben tot doel dat bij de woon- en werkopgave ook integraal gewerkt wordt aan andere opgaven die spelen, zoals brede welvaart, gezondheid, mobiliteit, klimaat, energie, etc. Wij sturen op het uitvoeren van de afspraken door te zorgen dat in een vroegtijdig stadium van planvorming en programmering afstemming plaatsvindt tussen relevante beleidsvelden, bij het maken van beleidskeuzes de samenhang met andere beleidsvelden wordt betrokken en dat er een correcte vertaling plaatsvindt in gemeentelijke plannen.
 - 1.2. Kennis, onderzoek en monitoring: Om de doelen en opgaven voor wonen en werken te realiseren is het belangrijk om effecten en voortgang van verstedelijking en stedelijke gebiedsontwikkeling te monitoren, inzicht te hebben in leegstand en mogelijke transformatie-opgaven, nieuwe instrumenten te ontwikkelen, onderzoek te doen en kennis op te bouwen en te delen, zowel binnen de provincie als extern met gemeenten.
 - 1.3. Mogelijk maken en waarmaken door stedelijke gebiedsontwikkeling: Wij bieden ondersteuning in complexe gebiedsontwikkelingen met als doel de uitvoering te versnellen. Het gaat daarbij met name om de inzet van woningbouw voor tal van maatschappelijke en ruimtelijk-kwalitatieve (transformatie-) opgaven. Wij stellen een transparant handelingsperspectief op om de provinciale rol, inzet van middelen en

prioritering van gebiedsontwikkelingen te bepalen.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5996027

2. Wij geven uitvoering aan actielijn 2 Bouwen en wonen in sterke steden en vitale dorpen door:
 - 2.1. Samenwerking aan voldoende en betaalbare woningbouw: Gemeenten, woningcorporaties, Rijk en provincie hebben in maart 2023 bestuurlijke afspraken gemaakt over de wonen-opgave over de wonen-opgave in vier Regionale Woondeals. Deze afspraken betreffen onder meer het aantal te realiseren woningen in de periode t/m 2030 en het aandeel betaalbare woningen (2/3), met als uitgangspunt 30% sociale huur. Daarnaast zijn ook tal van kwalitatieve afspraken gemaakt in de regionale woondeals over de huisvesting van aandachtsgroepen, ouderenhuisvesting, transformatie en herstructurering, flexwoningen etc. Wij bewaken de voortgang en uitvoering van de afspraken via regionaal overleg en in gemeentelijke plannen.
 - 2.2. Kennis, onderzoek en monitoring: Voor een actueel beeld van trends en ontwikkelingen spelen wij een actieve rol op het vlak van onderzoek, monitoring, prognoses en kennisontwikkeling over tal van onderwerpen rond 'bevolking, bouwen en wonen'.
 - 2.3. Bouwen en wonen: De wonen-opgaven richten zich vooral op de beschikbaarheid van voldoende (hard) planaanbod, met in het bijzonder aandacht voor de betaalbaarheid en voor woningbouw die aansluit op de veranderende vraag. Onze inzet richt zich op tempo maken met de bouw van woningen, met oog voor zorgvuldig ruimtegebruik én vanuit een realistisch, vraaggericht en flexibel planaanbod. Ook ligt er een grote opgave rond het beter benutten van de bestaande woningvoorraad en het verduurzamen van bestaande woningen.

3. Wij geven uitvoering aan actielijn 3 Versnellen van de verduurzaming van bedrijventerreinen en een passend en toekomstbestendig aanbod van werklocaties maken door:
 - 3.1. Samenwerking met regio, provincies en Rijk: Via samenwerking met de Brabantse regio's, gemeenten, andere provincies, het Rijk en andere samenwerkingspartners zet de provincie in op toekomstbestendige en vitale werklocaties. Voldoende ruimte voor bedrijven is hierbij van belang, maar ook afspraken over kwaliteit, verduurzaming en profilering zijn hier onderdeel van.
 - 3.2. Onderzoek en monitoring: Ruimtelijke ontwikkelingen van (nieuwe) werklocaties hebben vaak een lange doorlooptijd. De dynamiek van ontwikkelingen op (bestaande) werklocaties is groter. Dit verschil kan leiden tot overaanbod, leegstand of juist krapte in de beschikbaarheid van ruimte voor economische activiteiten. Ook kunnen ontwikkelingen leiden tot kwalitatieve veranderingen van de (bestaande) ruimte voor werklocaties. Om goed in te kunnen spelen op de kwantitatieve en kwalitatieve ontwikkeling in vraag en aanbod van werklocaties is inzicht nodig. Dit gebeurt door prognoses op te stellen over de verwachte

vraag en het aanbod van werklocaties te monitoren. Daarbij verschuift de aandacht steeds meer naar kwalitatieve aspecten van het aanbod.

- 3.3. Verduurzaming van bedrijventerreinen: Op bedrijventerreinen is een grote duurzaamheidswinst te behalen. Op bedrijventerreinen in Brabant wordt 53 procent van de energie in Brabant gebruikt en slechts 20 procent van het oppervlak van de (volledig uitgegeven) bedrijventerreinen is niet verhard. Duurzame en toekomstbestendige bedrijventerreinen zijn belangrijk voor een goed vestigings- en leefklimaat en daarmee een toekomstbestendige ontwikkeling van de Brabantse economie.

Gebiedsontwikkeling en campusontwikkeling: Om in de toekomst de provinciale rol en inzet van middelen bij gebiedsontwikkelingen en campusontwikkelingen te bepalen, stellen wij een handelingsperspectief op (actielijn 1). Hierin worden ook het afwegingskader werklocaties en het afwegingskader campussen geactualiseerd. De actieve rol van de provincie bij gebiedsontwikkeling en campussen varieert van hulp bij visie- en planvorming, tot soms ook (financiële) participatie. Wij voeren dit soort ontwikkelingen altijd in nauwe samenwerking met gemeente(n) en regio uit.

Wij zien ook een actievere rol voor de provincie om voldoende passend aanbod aan werklocaties te hebben, bijvoorbeeld op regionale bedrijventerreinen of bedrijventerreinen waar vanuit maatschappelijke opgaven behoefte aan is, zoals ruimte voor circulaire economie.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5996027

Consequenties

1. Begrotingswijziging

Op basis van de Uitvoeringsagenda wordt de begroting gewijzigd, zie hiervoor de separate bijlage 3. Hierin zijn per doelstelling (volgend uit het Beleidskader Wonen en Werken) de belangrijkste prestaties opgenomen op basis van de Uitvoeringsagenda.

In de opwerking van de uitvoeringsagenda is gebleken dat één van de indicatoren uit het beleidskader Wonen en Werken over de ontwikkeling van werklocaties aanscherping behoeft. In de bijgevoegde begrotingswijziging is de aangescherpte indicator opgenomen.

Ook worden via de begrotingswijziging de resterende bestuursakkoordmiddelen ingezet voor realisatie van de Uitvoeringsagenda. De begrotingswijziging wordt verwerkt bij het eerstvolgende S&V moment.

2. Advies werkgroep indicatoren

Op 6 september heeft de werkgroep indicatoren geadviseerd over de in de uitvoeringsagenda opgenomen indicatoren. Dit advies heeft nu niet geleid tot een aanpassing van de Uitvoeringsagenda. Het advies was om voor actielijn 2 Bouwen en wonen in sterke steden en vitale dorpen:

- te onderzoeken of het mogelijk is om een indicator te voegen bij doelstelling 2 (realiseren van voldoende woningen die aansluiten op de vraag) over het verminderen van wachtlijsten en daar een streefpercentage aan te koppelen:

De provincie gaat niet over wachtlijsten en kan daar ook geen invloed op uitoefenen. Vanuit de belangen van de provincie sturen wij op aantallen woningen via regionale afspraken en gebaseerd op woningbouwbehoefteprognoses. We sturen hiermee op het terugbrengen van het woningbouwtekort. Dit is verwerkt in de opgenomen indicatoren.

- een kwalitatieve indicator toe te voegen aan doelstelling 2 (realiseren van voldoende woningen die aansluiten op de vraag) die inzicht geeft in hoeverre de provincie de juiste woningen bouwt voor alle doelgroepen:
Het Rijk werkt aan de Wet versterking regie volkshuisvesting. Als die wet in werking is getreden, inventariseren wij wat dit betekent voor de sturing op woningbouw en deze uitvoeringsagenda. Een onderdeel van de wet, voor zover nu bekend, is een sterkere sturing op de kwalitatieve aspecten van de woningbouw, zoals betaalbare woningen, sociale huur etc. Dat leidt waarschijnlijk ook tot een wijziging van de uitvoeringsagenda Wonen en Werken. Dat is het moment om te bezien of er eventuele nieuwe indicatoren nodig of wenselijk zijn.

Datum

15 oktober 2024

Documentnummer

5996027

Communicatie

De uitvoeringsagenda wordt ontsloten via de Brabantsite.

Bijlagen

1. Uitvoeringsagenda Wonen en Werken 2024-2027
2. Overzicht moties en toezeggingen
3. Begrotingswijziging Uitvoeringsagenda Wonen en Werken

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,

de secretaris,

mr. I.R. Adema

drs. G.H.E. Derks MPA